

ลูกพูดช้า ลูกรู้ทุกอย่างแต่ลูกไม่พูด แบบนี้ผิดปกติไหม

ภาษา

ลูกพูดช้า ลูกรู้ทุกอย่างแต่ลูกไม่พูด แบบนี้ผิดปกติไหม

บทความแนะนำพัฒนาการลูกน้อยตามช่วงวัย 12-24 เดือน

บทความ

พ.ย. 19, 2024

7 นาที

พัฒนาการด้านการพูดของเด็กเริ่มตั้งแต่แรกเกิด ด้วยการส่งเสียงร้องไห้ จากนั้นเมื่อลูกอายุได้ประมาณ 1 ขวบ ลูกจะเริ่มพูดคำง่าย ๆ ที่มีความหมายได้เป็นคำ ๆ เช่น แม่ หม่ำ มาม้า ปาป๊า และเมื่อลูกอายุ 2 ขวบ จะพูดได้ 2-3 คำติดกัน แต่ถ้าลูกอายุ 2 ขวบแล้วยังพูดคำที่มีความหมายไม่ได้ ทั้งที่เข้าใจภาษาที่คุณพ่อคุณแม่ หรือคนรอบตัวพูดสื่อสารด้วย นั่นแสดงว่าอาจมีปัญหา “ลูกพูดช้า”

สรุป

- ลูกพูดช้า (Delayed speech) หมายถึงภาวะที่มีพัฒนาการด้านการแสดงออกทางภาษาในการพูดสื่อสารล่าช้าไม่เป็นไปตามช่วงวัย
- ลูกอายุ 2 ขวบ หากยังไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้ หรือพูดได้แค่คำเดียว หรือพูดสื่อสารกับพ่อแม่ และคนรอบข้างไม่ได้ถือว่าผิดปกติ
- ลูกพูดช้า อาจมีสาเหตุมาจาก พันธุกรรม โรคออทิสติก ประสาทหูพิการ และการมีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- สาเหตุที่ทำให้ลูกพูดช้า มีอะไรบ้าง
- ลูกพูดช้าแค่ไหน ถึงเรียกว่าผิดปกติ
- ลูกไม่พูด ส่งผลกับพัฒนาการของลูกอย่างไร
- 4 พฤติกรรมเสี่ยงที่ทำให้ลูกพูดช้า มีอะไรบ้าง
- ลูกอยู่หน้าจอมากเกินไป ทำให้พูดช้าได้จริงไหม
- วิธีกระตุ้นให้ลูกพูด โดยไม่ต้องบังคับ
- สภาพแวดล้อมแบบไหนทำให้ลูกพูดช้า
- บ้านที่มีลูกพูดช้าควรทำกิจกรรมอะไรบ้าง

ลูกพูดช้า (Delayed speech) คือภาวะที่มีพัฒนาการด้านการแสดงออกทางภาษาในการพูดสื่อสารล่าช้าไม่เป็นไปตามช่วงวัยของเด็ก ลูกพูดช้าเป็นเรื่องที่ทำให้คุณพ่อคุณแม่ในหลายครอบครัวที่กำลังเจอกับปัญหานี้กังวลใจกันอยู่ไม่น้อย และต้องการคำแนะนำในการแก้ไข บทความนี้จะพาไปไขข้อข้องใจเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ “ลูกพูดช้า ไม่ยอมพูด” รวมถึงวิธีกระตุ้นให้ลูกพูด ช่วยพัฒนาการด้านภาษาให้ลูกน้อยพูดคุยได้อย่างสมพัฒนาการตามช่วงวัย

สาเหตุที่ทำให้ลูกพูดช้า มีอะไรบ้าง

ทำไมลูกพูดช้ากว่าเพื่อน เป็นคำถามที่พ่อแม่เป็นกังวลใจเมื่อพบว่าลูกน้อยของตนเองพัฒนาการทางด้านภาษาช้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ลูกพูดช้าเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย เช่น

1. **พันธุกรรม:** ลูกพูดช้าเนื่องจากปัจจัยทางพันธุกรรม ที่มีคนในครอบครัว มีประวัติพูดช้า หรือออทิสติก
2. **โรคออทิสติก:** ออทิสติกในเด็ก จากเกิดความบกพร่องด้านการสื่อสารสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ไม่เข้าใจคำสั่ง ความรู้สึกไวหรือช้าจนเกินไป ส่งเสียงหรือพูดไม่เป็นภาษา มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ รวมถึงมีปัญหาต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้ารอบตัว
3. **หูพิการ:** เพราะมีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากประสาทหูพิการ ส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้ภาษาและการพูดจากการได้ยินเสียง และอาจมีปัญหาทางด้านอารมณ์ด้วย เนื่องจากไม่สามารถบอกความต้องการของตัวเองได้
4. **ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา:** มีพัฒนาการด้านภาษาที่ล่าช้า เนื่องจากมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 70 และมีปัญหาด้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

ลูกพูดช้าแค่ไหน ถึงเรียกว่าผิดปกติ

ลูกพูดช้า ให้สังเกตตอนที่ลูกเริ่มอายุเข้า 2 ขวบ หากยังไม่สามารถพูดคำที่มีความหมายได้ พูดได้แค่คำเดียว หรือสื่อสารกับพ่อแม่และคนรอบข้างไม่ได้ถือว่าผิดปกติ เพราะพัฒนาการด้านภาษาของลูกจะเริ่มต้นพัฒนามาตั้งแต่แรกเกิด ที่สื่อสารด้วยเสียงร้องไห้ เสียงอ้อแอ้ และมีพัฒนาการเรื่อยมา

จนสามารถที่จะพูดเป็นคำพูดได้ตอนอายุประมาณ 1 ขวบ และจะเริ่มพูดเป็นคำที่มีความหมาย 2 คำติดกันได้ตอนอายุประมาณ 2 ขวบ จากนั้นเมื่ออายุลูกได้ 3-4 ขวบ ก็จะสามารถพูดได้เป็นประโยคที่ยาวขึ้น หากสังเกตพบว่าลูกไม่สามารถสื่อสารได้ตามช่วงวัย แนะนำให้รีบพาลูกไปพบกุมารแพทย์เพื่อประเมินพัฒนาการโดยเร็ว

ลูกไม่พูด ส่งผลกับพัฒนาการของลูกอย่างไร

ลูกไม่พูด อาจเพราะไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง หากลูกไม่ได้อ่านตามช่วงวัยกับผู้อื่น จะทำให้ไม่รู้ว่าจะต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารกับเพื่อน หรือคนรอบข้างยังไง และยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทุกด้านของลูกที่อาจไม่เป็นตามช่วงวัย เด็กในช่วงอายุ 0-7 ขวบ พ่อแม่ควรส่งเสริมให้ลูกได้เล่นกับเพื่อนวัยเดียวกัน เพราะจะทำให้ลูกเกิดการเรียนรู้ที่จะสื่อสาร และตอบสนองได้

4 พฤติกรรมเสี่ยงที่ทำให้ลูกพูดช้า มีอะไรบ้าง

ลูกพูดช้า นอกจากพันธุกรรม โรคออทิสติก หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้ลูกไม่พูด พูดช้า ก็อาจมาจากพฤติกรรมเหล่านี้ ที่ไม่ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้กับลูก จนอาจทำให้ลูกพูดช้าได้เช่นกัน

1. **เลี้ยงลูกด้วยหน้าจอ:** ให้ลูกดูทีวี เล่นมือถือ เล่นแท็บเล็ต ทำให้เด็กติดโทรศัพท์และติดทีวีมากเกินไปและทำให้พัฒนาการด้านภาษาไม่พัฒนา เพราะเป็นการสื่อสารทางเดียว
2. **ไม่ได้ทำกิจกรรมตามวัย:** ให้ลูกเล่นคนเดียว โดยที่พ่อแม่ไม่มีเวลาเล่นหรือทำกิจกรรมตามวัยกับลูกมากเท่าที่ควร ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษา เนื่องจากลูกไม่มีคลังคำศัพท์มากพอที่จะพูดสื่อสาร
3. **ตอบสนองลูกก่อน:** พ่อแม่รู้ใจลูกมากทุกอย่าง มักจะทำอะไรให้ลูกก่อน ลูกจึงไม่ได้พูดสื่อสารถึงความต้องการของตัวเองว่าต้องการอะไร ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษา เนื่องจากลูกขาดโอกาสในการกระตุ้นทักษะทางภาษา
4. **พูดสื่อสารไม่เหมาะกับช่วงวัยลูก:** พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง พูดสื่อสารกับลูกมีการใช้ประโยคที่ยากหรือยาว และพูดเร็วมาก ไม่เหมาะกับพัฒนาการของลูกที่จะเรียนรู้หรือเข้าใจได้

ลูกอยู่หน้าจอมากเกินไป ทำให้พูดช้าได้จริงไหม

ในเด็กที่อายุน้อยกว่า 2 ขวบ ไม่แนะนำให้พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง หยิบยื่นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเล่นเกม มือถือ แท็บเล็ต หรือดูทีวี เพราะจะส่งผลเสียต่อพัฒนาการทางด้านภาษา เนื่องจากเป็นการสื่อสารทางเดียว ทำให้ลูกขาดการพูดคุยสื่อสารกับพ่อแม่ จึงทำให้เกิดปัญหาพูดช้าขึ้นได้

วิธีกระตุ้นให้ลูกพูด โดยไม่ต้องบังคับ

หากไม่ยากให้ลูกพูดซ้ำ พ่อแม่ควรดูแลลูกอย่างใกล้ชิด ให้ความรักและความใส่ใจเต็มที่ ไม่ปล่อยให้ลูกเล่นหรืออยู่คนเดียว และควรกระตุ้นให้ลูกพูดโดยไม่รู้สึกรำคาญบังคับ ด้วยวิธีต่อไปนี้

- **พูดคุยกับลูกบ่อย ๆ:** ใช้คำถามสั้น ๆ เข้าใจง่าย เพื่อให้ลูกโต้ตอบ เมื่อได้คำตอบแล้ว ควรชื่นชมลูกเพื่อเสริมกำลังใจ
- **ทำกิจกรรมร่วมกัน:** เช่น อ่านนิทานหรือเล่าเรื่อง ช่วยกระตุ้นการพูดและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน

สภาพแวดล้อมแบบไหนทำให้ลูกพูดซ้ำ

ลูกพูดซ้ำ ส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมของการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่ไม่ได้ให้การดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสม ปล่อยให้ลูกอยู่ตามลำพัง ไม่สนใจลูกจนขาดปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ หรือให้ลูกเล่นหน้าจอมากเกินไป ไม่มีการส่งเสริมพัฒนาการตามวัยให้กับเด็ก

บ้านที่มีลูกพูดช้าควรทำกิจกรรมอะไรบ้าง

หากลูกพูดช้า คุณพ่อคุณแม่สามารถกระตุ้นให้ลูกมีพัฒนาการด้านภาษาที่ดีขึ้นได้ ด้วยการทำกิจกรรมสนุก ๆ ที่ช่วยเพิ่มคลังคำศัพท์ให้ลูก เพื่อใช้ในการพูดสื่อสาร ได้แก่

- อ่านนิทานให้ลูกฟัง
- ดูหนังสือภาพ สอนลูกพูดจากภาพที่เห็นว่าเป็นอะไร
- เล่นบัตรคำกับลูก ให้ลูกได้จดจำ
- สร้างจินตนาการ ด้วยการเล่นบทบาทสมมติกับลูก
- ชวนลูกร้องเพลงด้วยกัน

เด็กแต่ละคนอาจมีพัฒนาการการพูดที่แตกต่างกัน เด็กวัยเดียวกันบางคนพูดแล้ว แต่บางคนอาจยังไม่พูด หรือพูดได้น้อย ดังนั้น การสังเกตพัฒนาการลูกอย่างใกล้ชิด ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ และการเอาใจใส่ ไม่ปล่อยให้ปละละเลยลูกจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ซึ่งหากพบว่าลูกมีความผิดปกติในการพูดสื่อสารตามวัย ควรรีบพาลูกไปพบกุมารแพทย์พัฒนาการเด็ก เพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุและแนวทางในการรักษากระตุ้นพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมให้กับลูกน้อย

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีส่วนช่วยในการเจริญเติบโตและการทำงานของสมอง เพราะนมแม่อุดมไปด้วยสารอาหารกว่า 200 ชนิด รวมไปถึงสารอาหารที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมองและระบบประสาท เช่น DHA ARA แอลฟา-แล็คตัลบูมิน โคลีน ไอโอดีน เหล็ก วิตามินบีต่างๆ รวมไปถึง สฟิงโกไมอีลิน ที่มีส่วนช่วยในการสร้างไมอีลิน ซึ่งเป็นฉนวนหุ้มเส้นใยประสาท ช่วยให้การส่งสัญญาณประสาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นรากฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านการพูด การสื่อสาร และการเรียนรู้ในอนาคต

บทความแนะนำสำหรับพัฒนาการลูกน้อย

- โปรแกรม Baby Development เข้าใจพัฒนาการลูกน้อยแต่ละช่วงวัยเพื่อการเตรียมพร้อมของคุณแม่
- โปรแกรม PlayBrain ยิ่งเล่น สมองยิ่งแล่น โปรแกรมพัฒนาทักษะสมองลูกน้อยให้ตรงตามช่วงวัย ออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญสมองระดับโลก
- พัฒนาการเด็ก 1 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 2 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 3 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 4 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 5 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 6 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 7 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 8 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 9 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 10 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 11 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 1 ขวบ พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก

อ้างอิง:

1. ทำไงดี? ลูกพูดช้า...ไม่ยอมพูด, โรงพยาบาลพญาไท
2. เด็กพูดช้า...แค่ไหนถึงเรียกว่าผิดปกติ, โรงพยาบาลพญาไท
3. พ่อแม่รับมืออย่างไร เมื่อลูกพูดช้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
4. รู้จักปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ลูกพูดช้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
5. เมื่อลูกพูดช้า....., โรงพยาบาลสินแพทย์
6. เมื่อลูกพูดช้า หรือไม่ยอมพูด คุณพ่อคุณแม่ควรทำอย่างไรดี?, โรงพยาบาลพญาไท
7. ปัญหาเด็กพูดช้า เรื่องที่พ่อแม่ไม่ควรมองข้าม, คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
8. การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กับพัฒนาการของสมอง, มูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย

อ้างอิง ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ้าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

สปิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์